

Programmeerimine

16. loeng

Täna loengus

- Algoritmid ja keerukus
- Lineaarne vs. kahendotsimine
- Eksamist

Algoritmid ja keerukus

- Konkreetse programmi efektiivsus sõltub:
  - programmis kasutatud algoritmidest;
  - sisendandmete suurusest;
  - aga näiteks ka konkreetse masina riistvarast;
  - ...
- Põhiidee: ignoreerime masinast sõltuvaid konstante ja uurime **asümpootolist** keerukust:
  - millise funktsiooni $T(n)$ järgi kasvab algoritm tehtavate sammude arv, kui sisendi suurus n kasvab lõpmatuks.
- Asümpootolist keerukust tähistame $\mathcal{O}(T(n))$.
- Keerukuse tähistamisel piisab kui näidata ainult kõige "kõrgemat järku" term.
  - Näiteks: $2n^3 + 5n^2 + 12n + 4 = \mathcal{O}(n^3)$.

Algoritmid ja keerukus

Ülesande lahendamise aeg

Kui palju aega kulutab kaasaegne arvuti aega ülesande lahendamiseks sõltuvalt algandmete hulgast?

	10	20	30	40	50	60
n	0,00001	0,00002	0,00003	0,00004	0,00005	0,00006
n^2	0,0001	0,0004	0,0009	0,0016	0,0025	0,0036
n^3	0,001	0,008	0,027	0,064	0,125	0,216
n^5	0,1	3,2	24,3	1,7m	5,2m	13m
2^n	0,001	1,0	17,9m	12,7p	35,3a	366saj
3^n	0,059	58m	6,5a	3855saj	$2 * 10^8$ saj	10^{13} saj

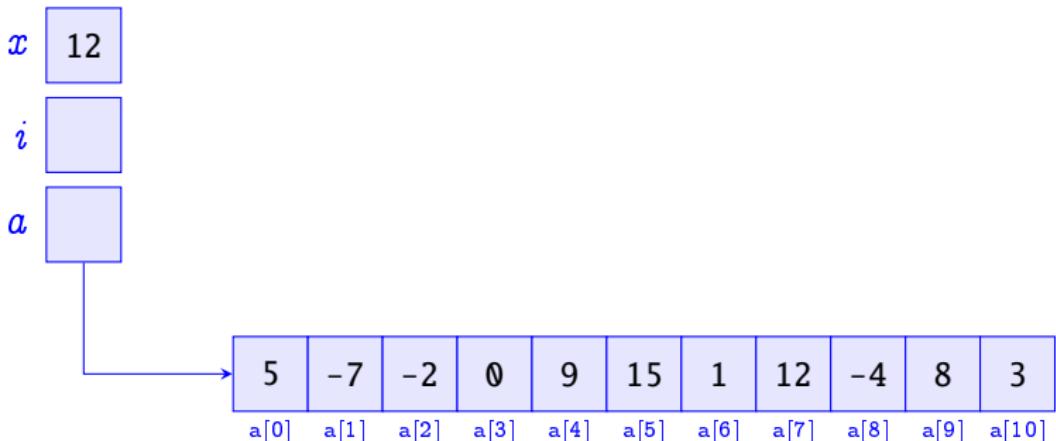
Massiivist elemendi otsimine

- Lihtsaim meetod massiivist elemendi otsimiseks vaatab massiivi elemente ükshaaval järjestikku läbi.
- Kui jõutakse otsitava elemendini, siis väljastatakse vastava elemendi indeks.
- Kui otsitavat elementi ei leidu, siis väljastatakse -1.

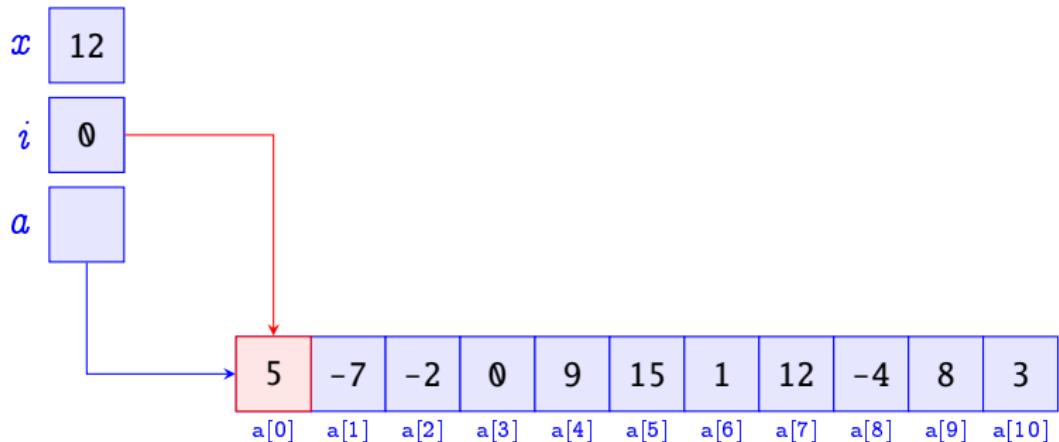
Lineaarne otsimine

```
def linearSearch(x, a):
    for i in range(len(a)):
        if a[i] == x: return i
    return -1
```

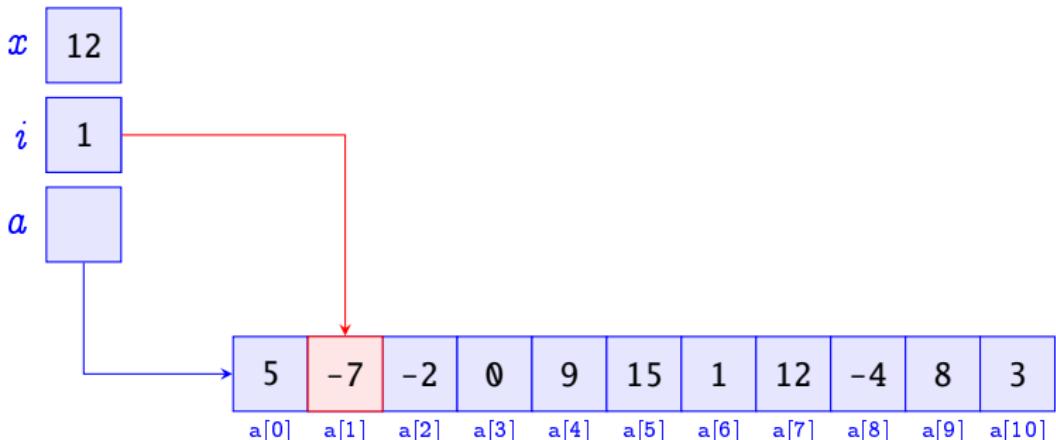
Massiivist elemendi otsimine

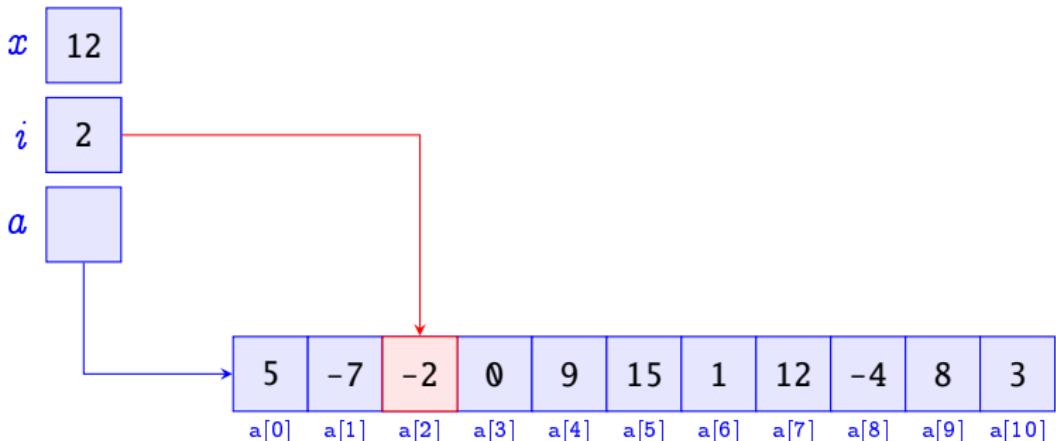
Massiivist elemendi otsimine

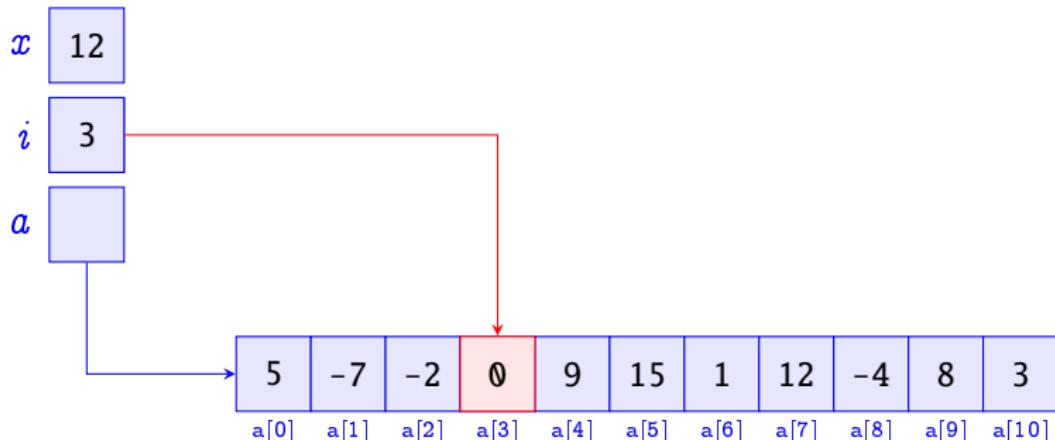
Massiivist elemendi otsimine

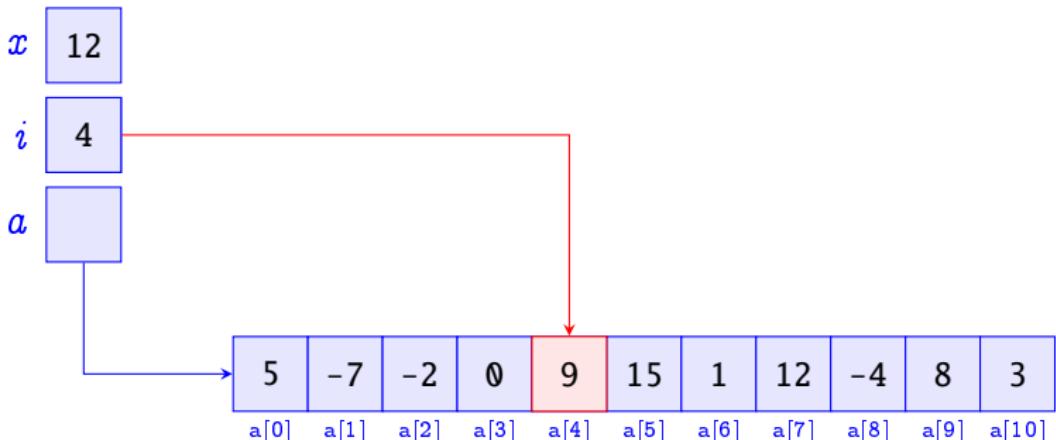
Massiivist elemendi otsimine

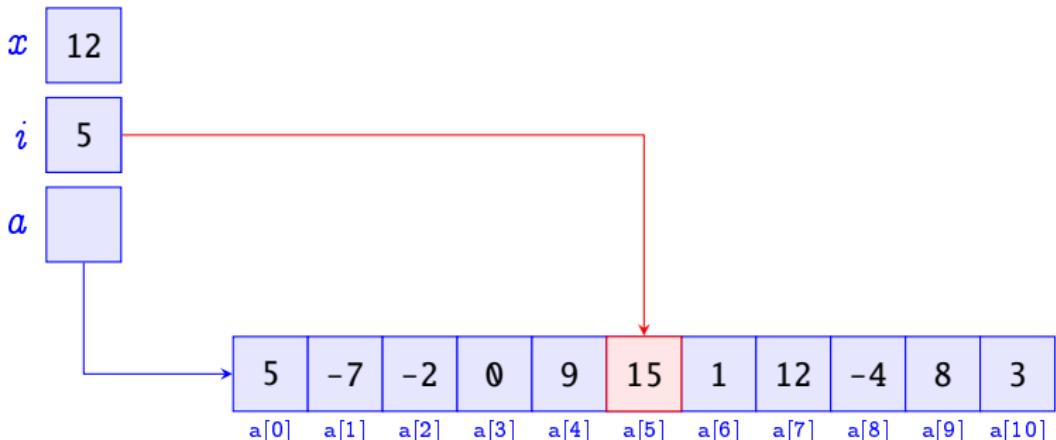
Massiivist elemendi otsimine

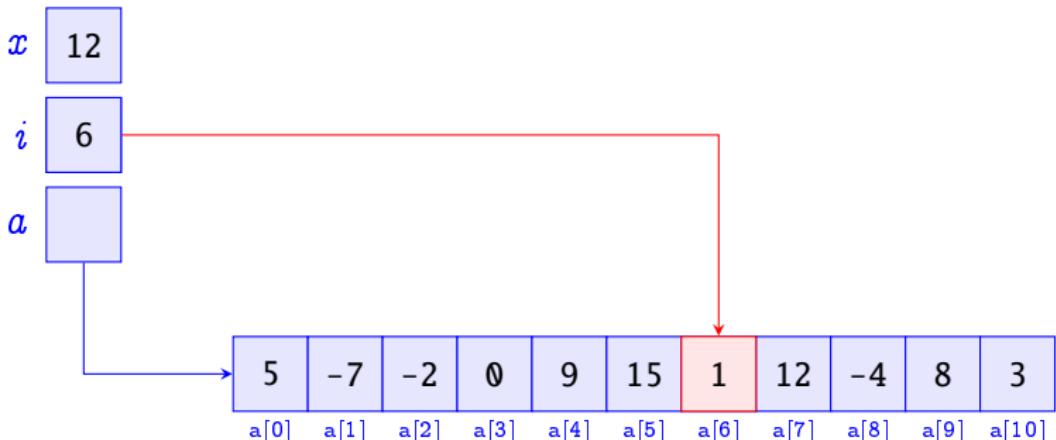
Massiivist elemendi otsimine

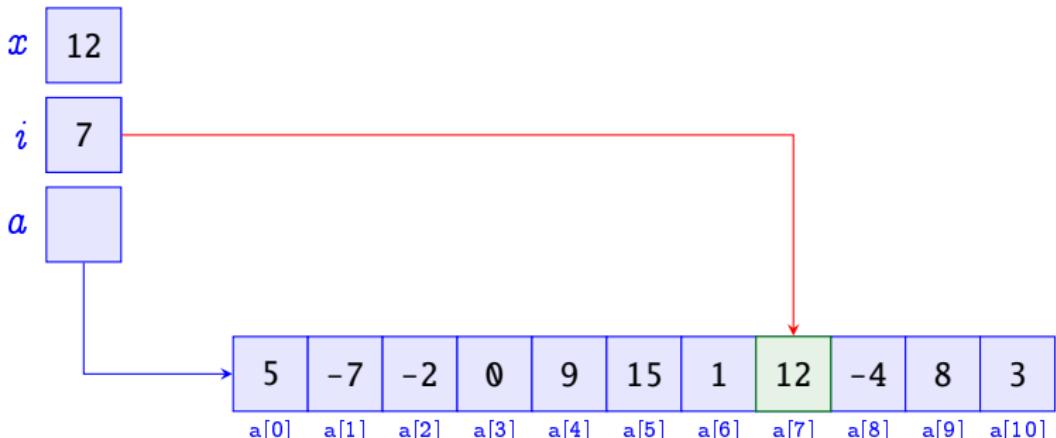
Massiivist elemendi otsimine

Massiivist elemendi otsimine

Massiivist elemendi otsimine

Massiivist elemendi otsimine

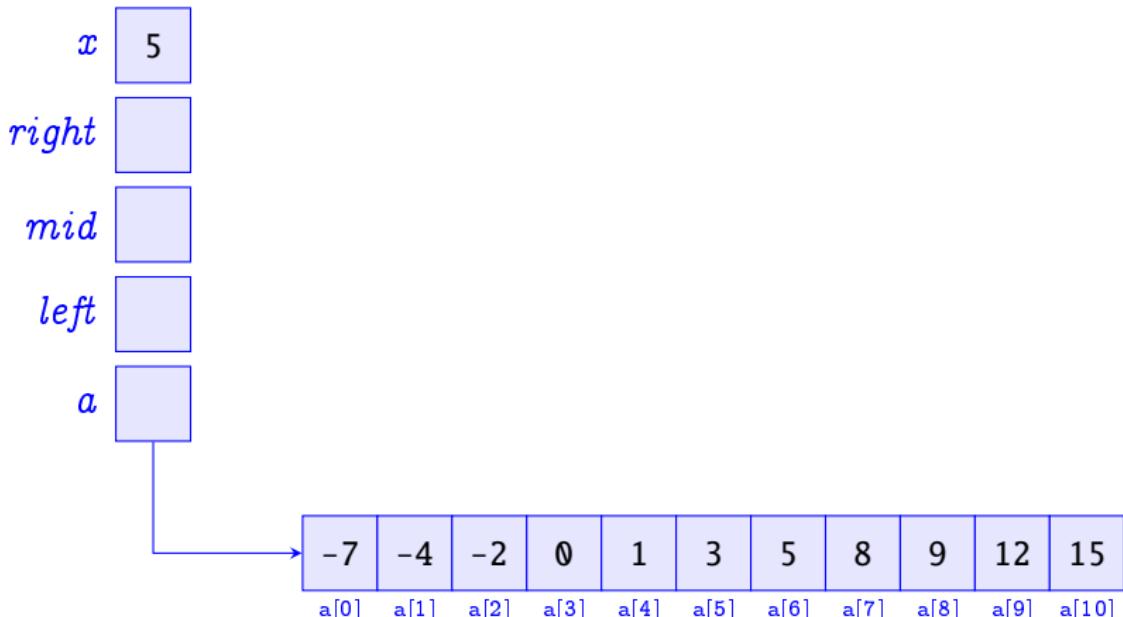
- Antud meetod on linaarse keerukusega $\mathcal{O}(n)$, kuna halvimal juhul läbitakse kogu massiiv.
- Kui sisendmassiiv on *järjestatud*, siis on võimalik otsida tunduvalt efektiivsemalt kasutades **kahendotsimist**.
- Kahendotsimise idee:
  - Kontrollime massiivi keskmist elementi.
  - Kui see on otsitav, siis olemegi elemendi leidnud.
  - Kui see on otsitavast väiksem, siis otsitav saab olla ainult järgmiste elementide hulgas.
  - Vastasel korral saab otsitav olla ainult eelnevate elementide hulgas.
  - Kordame kogu protsessi vastaval alammassiivil.

Kahendotsimine

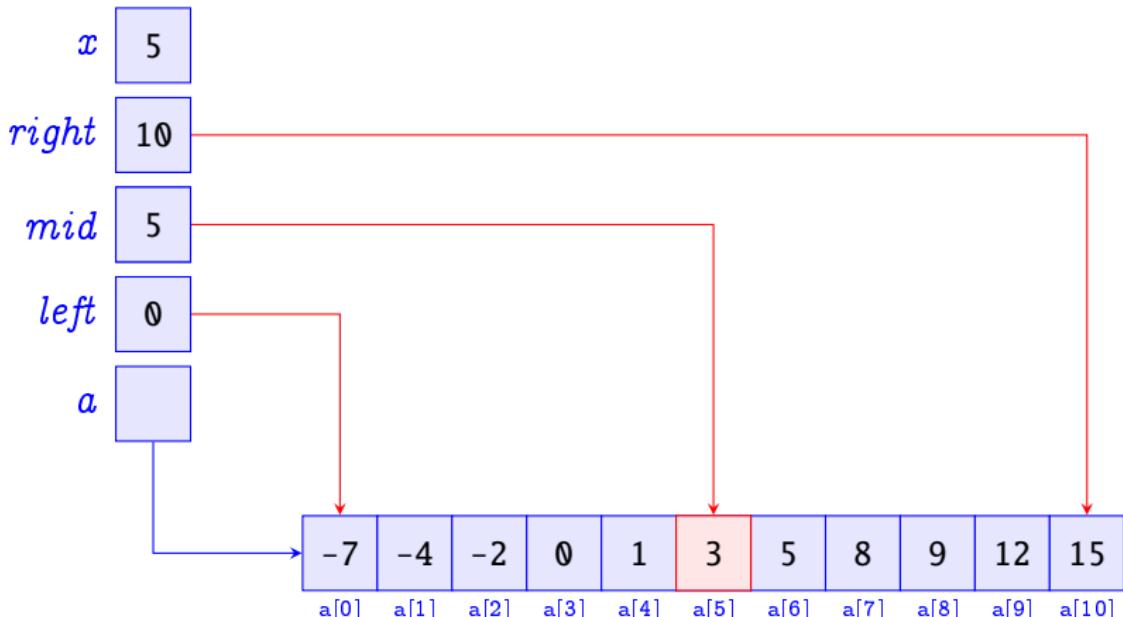
Kahendotsimine

```
def recBinSearch(x, a, left , right ):  
    if left > right:  
        return -1  
    mid = (left+right) // 2  
    if a[mid] == x:  
        return mid  
    elif a[mid] > x:  
        return recBinSearch(x, a, left , mid-1)  
    else:  
        return recBinSearch(x, a, mid+1, right)  
  
def binarySearch(x, a):  
    return recBinSearch(x, a, 0, len(a)-1)
```

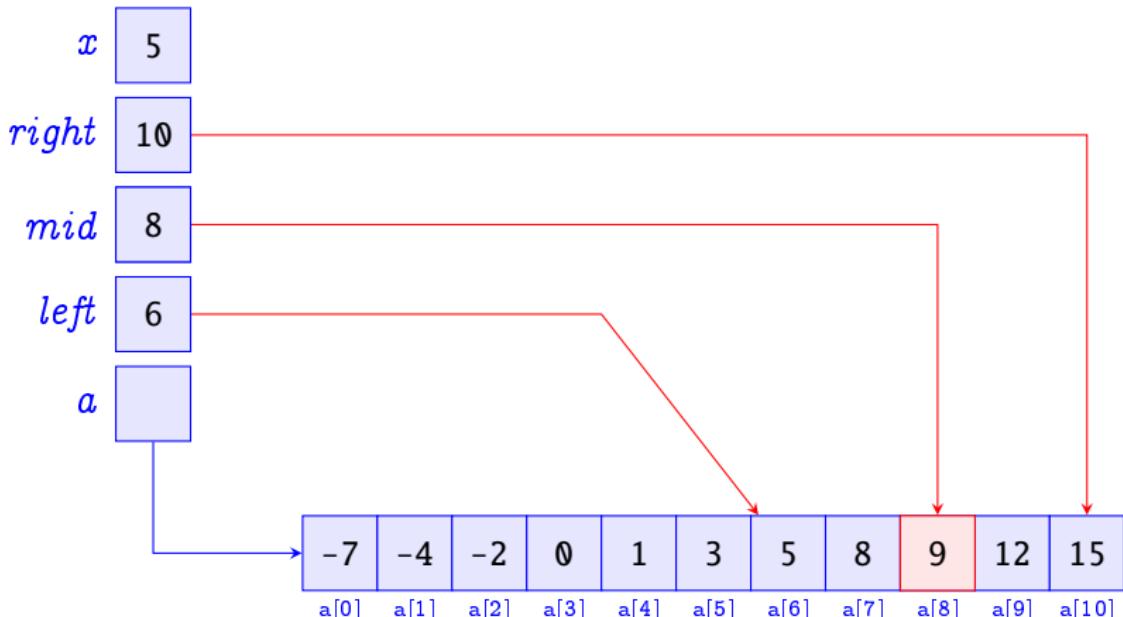
Kahendotsimine

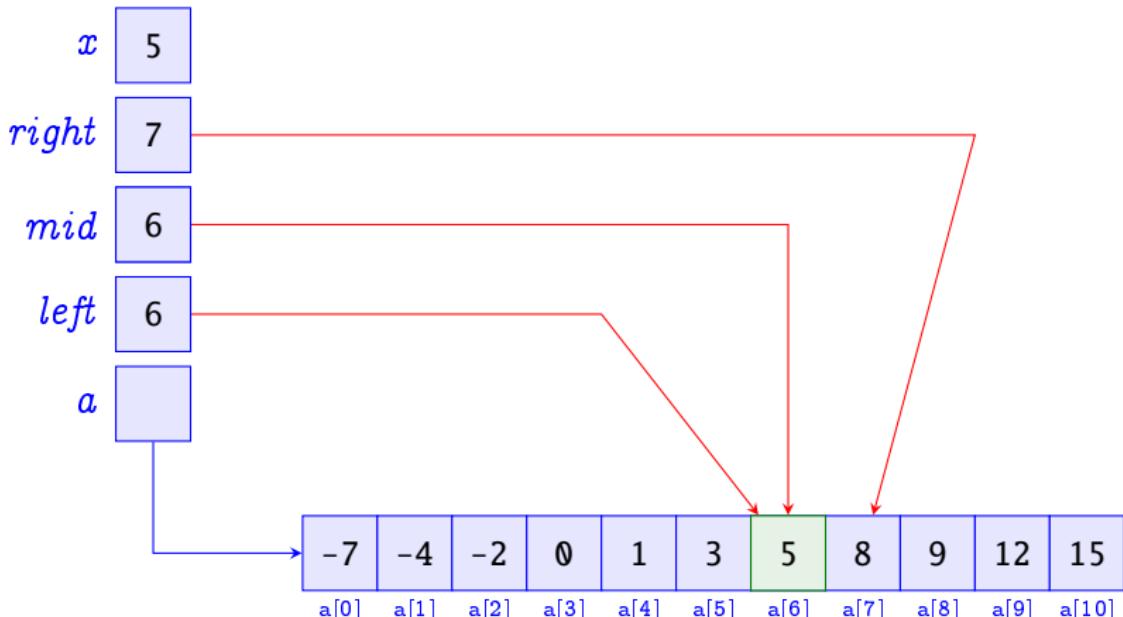
Kahendotsimine

Kahendotsimine

Kahendotsimine

Kahendotsimine

- Igal iteratsioonisammul välistatakse pool massiivist.
- Seega on kahendotsimine logaritmilise keerukusega $\mathcal{O}(\log_2(n))$.
- Suurte massiivide korral on erinevus efektiivsusel vägagi märgatav.
  - Näiteks, kui massiivis on $2^{20} = 1048576$ elementi, siis lineaarse otsimisega tuleb halvimal juhul kogu massiiv läbida.
  - Kahendotsimise korral tuleb halvimal juhul teha vaid 20 võrdlust.
- **NB!** Kahendotsimine eeldab, et sisendmassiiv on järjestatud; lineaarne otsimine seda ei eelda.

Eksamist

Eksamist

- 2. vaheeksami toimumisajad/kohad:
  - Teisipäev, 05. jaanuar 2016, kell 10.00-13.00
  - Esmaspäev, 11. jaanuar 2016, kell 10.00-13.00
  - Toimumiskohat Liivi 2, klassid 004, 202, 203, 205, 404.
- Lõputesti toimumisajad:
  - Reede, 08. jaanuar 2016, kell 10.00-12.00
  - Neljapäev, 14. jaanuar 2016, kell 10.00-12.00
  - Toimumiskohat Liivi 2, klassid 122/(207,403) 206, 402, 404, 405.
- Vaheeksamile ja lõputestile tuleb eelregistreerida õppeinfo-süsteemi kaudu.
- Lõputest on kirjalik ...
  - ... ehk siis, kaasa tuleb võtta midagi, mis on sobilik paberie kirjutamiseks (näit. pastapliiats).
- Abimaterjalide kasutamine ei ole lubatud.

Hinde kujunemine

- Hinne kujuneb praktikumides ja eksamil kogutud punktide summana.
- Praktikumid (kuni **30 punkti**):
  - koduülesanded (10 punkti)
  - tärnülesanded (10 punkti)
  - projekt (10 punkti)
- Eksam (kuni **80 punkti**)
  - 2 vaheeksamit ($20 + 20 = 40$ punkti)
  - lõputest (40 punkti)
- **NB!** Igast eksamiosast tuleb saada **vähemalt 50%**.

Hinde skaala

	Hinne	Punkte
A	suurepärane	≥ 91
B	väga hea	81 – 90
C	hea	71 – 80
D	rahuldav	61 – 70
E	kasin	51 – 60
F	puudulik	0 – 50

Järeleksamist

- Järeleksamid toimuvad 20.-25. jaanuaril 2016:
  - 20. jaan. 2016 1. vaheeksam
  - 21. jaan. 2016 2. vaheeksam
  - 25. jaan. 2016 lõputest
- Ka järeleksamile on vaja registreeruda ...
  - ... aga alles/ainult siis, kui põhieksam ebaõnnestub.
- Vaja on sooritada ainult see osa, mis esialgselt ebaõnnestus.